

Kaupunginhallitus	§ 309	28.08.2017
Kaupunginhallitus	§ 362	18.11.2019
Kaupunginhallitus	§ 19	20.01.2020

Oikaisuvaatimus tietolupapyyntöön uudelleen käsittelystä

508/07.01.00/2017

Kaupunginhallitus 18.04.2017 § 148

Kaupunginlakimies Turo Järvinen:

██████ on 2.4.2017 lähettänyt sähköpostilla hallintojohtajalle pyynnön sähköisestä pöytäkirjanotteesta kaupunginhallituksen 27.3.2017 asiasta, jossa käsiteltiin Nestettä koskeva välimiesoikeuden päätöstä.

Hallintojohtaja on todennut että asia on salainen JulkL 24 § kohtien 17 ja 20 perusteella. Näin ollen viranhaltija ei voi antaa asiassa pöytäkirjaotetta. ██████ on samassa yhteydessä opastettu laatimaan asiasta viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetun lain 14 §:n mukainen tietolupapyyntö kaupunginhallitukselle osoitettuna. Tämän jälkeen kaupunginhallitus ratkaisee annetaanko asiasta pöytäkirjanote.

██████ on tämän lisäksi 3.4.2017 pyytänyt hallintojohtajalta kaupunginhallituksen 17.12. 2014 päätöksen pöytäkirjanotetta. Hallintojohtaja on pyytänyt ██████ täsmentämään mistä kaupunginhallituksen 17.12.2014 asiasta pöytäkirjaotetta pyydetään. Kaupunginhallituksen käsittelyssä on ollut tuolloin useita asioita. ██████ on edelleen vaatinut hallintojohtajalta tietoa siitä onko Nesteen asiaa käsitelty tuolloin hallituksessa.

Tämänkin kysymyksen osalta hallintojohtaja on vedonnut viranhaltijan vaitiovelvollisuuteen JulkL 23 §:ään vedoten. ██████ on edelleen opastettu laatimaan tietolupapyyntö kaupunginhallitukselle kaupungin kirjaamoon osoitettuna.

Viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetun lain 14 §:n mukaan viranomaisen asiakirjan antamisesta päättää se viranomainen, jonka hallussa asiakirja on, jollei 15 §:n 3 momentissa tai muualla laissa toisin säädetä. Valtuusto voi kunnan johtosäännöllä kuitenkin antaa tässä laissa tarkoitettuna viranomaisena toimivalle kunnalliselle toimielimelle oikeuden siirtää päättämässään laajuudessa asiakirjan antamista koskevaa viranomaisen ratkaisuvalltaa alaiselleen viranhaltijalle. Tiedon antamisesta asiakirjasta, joka on laadittu viranomaisen toimeksiantotehtävää suoritettaessa tai annettu toisen viranomaisen lukuun suoritettavaa tehtävää varten, päättää tehtävän antanut viranomainen, jollei toimeksiannosta muuta johdu.

Tiedon asiakirjan sisällöstä antaa se viranomaisen henkilöstöön kuuluva, jolle viranomainen on tämän tehtävän määrännyt tai jolle se hänen asemansa ja tehtäviensä vuoksi muuten kuuluu.

Julkisuuslain 14 §:ssä tarkoitettu asia on käsiteltävä viivytyksettä, ja tieto julkisesta asiakirjasta on annettava mahdollisimman pian, kuitenkin viimeistään kahden viikon kuluessa siitä, kun viranomainen on saanut asiakirjan

saamista koskevan pyynnön. Jos pyydettyjä asiakirjoja on paljon tai niihin sisältyy salassa pidettäviä osia tai jos muu niihin rinnastettava syy aiheuttaa sen, että asian käsittely ja ratkaisu vaativat erityistoimenpiteitä tai muutoin tavanomaista suuremman työmäärän, asia on ratkaistava ja tieto julkisesta asiakirjasta annettava viimeistään kuukauden kuluessa siitä, kun viranomaisen on saanut asiakirjan saamista koskevan pyynnön.

Viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetun lain 22 §:n mukaan viranomaisen asiakirja on pidettävä salassa, jos se tässä tai muussa laissa on säädetty salassa pidettäväksi tai jos viranomaisen lain nojalla on määrännyt sen salassa pidettäväksi taikka jos se sisältää tietoja, joista on säädetty vaitiolovelvollisuus.

Salassa pidettävän viranomaisen asiakirjaa tai sen kopiota tai tulostetta ei saa näyttää eikä luovuttaa sivullisille eikä antaa siitä teknisen käyttöyhteyden avulla tai muulla tavalla sivullisen nähtäväksi tai käytettäväksi.

JulkL:n 23 §:n mukaan viranomaisen palveluksessa oleva samoin kuin luottamustehtävää hoitava ei saa paljastaa asiakirjan salassa pidettävää sisältöä tai tietoa, joka asiakirjaan merkittynä olisi salassa pidettävä, eikä muutakaan viranomaisessa toimiessaan tietoonsa saamaansa seikkaa, josta lailla on säädetty vaitiolovelvollisuus. Vaitiolovelvollisuuden piiriin kuuluvaa tietoa ei saa paljastaa senkään jälkeen, kun toiminta viranomaisessa tai tehtävän hoitaminen viranomaisen lukuun on päättynyt.

Mitä 1 momentissa säädetään, koskee myös sitä, joka harjoittelijana tai muutoin toimii viranomaisessa taikka viranomaisen toimeksiannosta tai toimeksiantotehtävää hoitavan palveluksessa taikka joka on saanut salassa pidettäviä tietoja lain tai lain perusteella annetun luvan nojalla, jollei laista tai sen perusteella annetusta luvasta muuta johdu. Vaitiolovelvollisuus on myös sillä, jolle viranomaisen on ilmoittanut julkisuus- tai salassapito-oletaman sisältävän salassapitosäännöksen osoittamissa rajoissa tietoja, jotka ovat yleisöltä salassa pidettäviä. Asianosainen, hänen edustajansa tai avustajansa ei saa ilmaista sivullisille asianosaisaseman perusteella saatuja salassa pidettäviä tietoja, jotka koskevat muita kuin asianosaista itseään.

Edellä 1 tai 2 momentissa tarkoitettu henkilö ei saa käyttää salassa pidettäviä tietoja omaksi taikka toisen hyödyksi tai toisen vahingoksi. Asianosainen, hänen edustajansa tai avustajansa saa kuitenkin käyttää muita kuin asianosaista itseään koskevia tietoja, kun kysymys on sen oikeuden, edun tai velvollisuuden hoitamisesta koskevasta asiasta, johon asianosaisen tiedonsaantioikeus on perustunut.

Keskuskauppakamarin välimiesmenettelysääntöjen 49 §:än mukaisesti välimiesmenettelyn ja -tuomio ovat salassapidettäviä seuraavasti:

”Lautakunnan ja välimiesoikeuden on pidettävä välimiesmenettely ja välitystuomio salassa, elleivät asianosaiset ole toisin sopineet. Salassapitovelvollisuus koskee myös välimiesoikeuden sihteeriiä, välimiesoikeuden määräämää asiantuntijaa sekä välimieslautakunnan hallituksen jäseniä ja sihteeristön edustajia.

Jolleivät asianosaiset ole toisin sopineet, asianosainen sitoutuu pitämään salassa välitystuomion ja muut välimiesoikeuden antamat päätökset ja määräykset, välimiesoikeuden kirjeenvaihdon asianosaisille sekä muiden asianosaisten laatimat asiakirjat ja niiden muun välimiesmenettelyssä esittämän aineiston.”

KAUPUNGINJOHTAJA:

Kaupunginhallitus toteaa, että keskuskauppakamarin välimiesmenettelysääntöjen perusteella [REDACTED] ei luovuteta kaupunginhallituksen 27.3.2017 asiakirjoja eikä julkisuuslain 24 §:n 17-kohdan perusteella aikaisempia asian salassapidettäviä asiakirjoja.

KOKOUSKÄSITTELY:

Merkittiin, että hallintojohtaja Riitta Luotio poistui kokouksesta esteellisenä tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Pöytäkirjanpitäjänä tämän asian osalta toimi kaupunginjohtaja Jouni Mutanen.

Merkittiin, että Kimmo Aho poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn ajaksi.

KAUPUNGINHALLITUS:

Kaupunginjohtajan ehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus 29.05.2017 § 231

Kaupunginlakimies Turo Järvinen:

[REDACTED] on tyytymättömänä kaupunginhallituksen päätökseen toimittanut 10.5.2017 oikaisupyynnön, joka on liitteenä.

LIITE A2, KH 29.5.2017

Julkisuuslain 24 §:n 17-kohdassa säädetään julkisyhteisön liike- ja ammattisalaisuutta koskevien asiakirjojen salassapidosta, josta lain mukaan voidaan poiketa vain laissa erikseen säädetyin perustein. Oikeuskirjallisuuden mukaan kyseisen lainkohdan perusteella salassapidettäviä ovat myös liike- ja ammattisalaisuutta vastaavat julkisyhteisön liiketoimintaa koskevat tiedot.

Julkisyhteisön omia intressejä suojaavat salassapitosäännökset koskevat julkisyhteisön etua silloin, kun se ei toimi julkisen vallan käyttäjänä vaan periaatteessa samassa asemassa kuin yksityinen oikeussubjekti erilaisissa oikeussuhteissa. Näiden salassapitoperusteiden tarkoituksena on varmistaa, että julkisyhteisö ei julkisuusperiaatteen vuoksi joudu muun muassa taloudellisissa suhteissaan, oikeudenkäynnin tai neuvottelun osapuolena huonompaan asemaan kuin yksityiset oikeussubjektit vastaavissa oikeus-

suhteissa. Salassapidon osalta julkisyhteisön asemaa verrataan samanlaisessa asemassa olevan yksityisen intresseihin.

Salassapito koskee tietoja, joiden antaminen saattaisi julkisyhteisön huonompaan asemaan kuin vastaavan yksityisen toimijan tai tiedon antaminen aiheuttaisi julkisyhteisölle taloudellista vahinkoa.

Keskuskauppakamarin välimiesmenettelyä koskevien sääntöjen mukaan välimiesmenettely on nimenomaisesti luottamuksellinen vaihtoehto tuomioistuinmenettelylle, ja sitä käytetään vakiintuneesti liike-elämässä syntyvien riitojen ratkaisemiseksi. Toisin kuin tuomioistuinmenettelyssä riidan osapuolia koskevat tiedot ja asiassa annettava välitystuomio eivät ole julkisia.

KAUPUNGINJOHTAJA:

Kaupunginhallitus hylkää [REDACTED] oikaisuvaatimuksen ja pysyttää alkuperäisen päätöksensä 18.4.2017 § 148 voimassa, koska salassapitoperusteiden tarkoituksena on varmistaa, että julkisyhteisö ei julkisuusperiaatteen vuoksi joudu muun muassa taloudellisissa suhteissaan, oikeudenkäynnin tai neuvottelun osapuolena huonompaan asemaan kuin yksityiset oikeussubjektit vastaavissa oikeussuhteissa ja koska välimiesmenettelyssä annettava välitystuomio ei ole julkinen.

KOKOUSKÄSITTELY:

Merkittiin, että hallintojohtaja Riitta Luotio poistui kokouksesta esteellisenä tämän pykälän käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Pöytäkirjanpitäjänä tältä osin toimi kaupunginjohtaja Jouni Mutanen.

KAUPUNGINHALLITUS:

Kaupunginjohtajan ehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus 28.08.2017 § 309

Kaupunginlakimies Turo Järvinen:

Tyytymättömänä kaupunginhallituksen päätökseen 29.5.2017 § 23 on [REDACTED] tehnyt valituksen Turun hallinto-oikeuteen. Valituskirjelmä on oheistettu.

LIITE A1, KH 28.8.2017

Turun hallinto-oikeus on valituksen johdosta pyytänyt kaupungilta lausuntoa, jonka toimittamisen määräaika on 31.8.2017.

Kaupunginhallituksen päätettäväksi esitettävä lausunto on ohessa.

LIITE A2, KH 28.8.2017

KAUPUNGINJOHTAJA:

Kaupunginhallitus päättää antaa liitteen mukaisen lausunnon Turun hallinto-oikeudelle [REDACTED] valituksen johdosta.

KOKOUSKÄSITTELY:

Merkittiin, että kaupunginlakimies Turo Järvinen oli läsnä kokouksessa asiantuntijana tämän asian käsittelyn ajan.

Merkittiin, että hallintojohtaja Riitta Luotio poistui kokouksesta osallisuusjäävinä tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Pöytäkirjanpitäjänä tämän asian osalta toimi kaupunginjohtaja Jouni Mutanen.

KAUPUNGINHALLITUS:

Kaupunginjohtajan ehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus 18.11.2019 § 362

Kaupunginlakimies Turo Järvinen:

Kaupunginhallitus on 12.8.2019 § 251 merkinnyt tiedokseen Turun hallinto-oikeuden 25.6.2019 antaman päätöksen, jolla hallinto-oikeus on kumonnut kaupunginhallituksen tietopyynnön johdosta tekemän päätöksen 29.5.2017 § 23 ja palauttanut asian kaupunginhallitukselle uudelleen käsiteltäväksi sekä asiakirjat palautettavaksi 20.12.2019 mennessä. [REDACTED] on annettava tieto asiakirjoista siltä osin kuin ne eivät sisällä salassa pidettäviä tietoja. Arvio on tehtävä asiakirjakohtaisesti ja tarvittaessa tarkemmin kin yksilöiden ja siten, että myös asiakirjajulkisuutta koskevan ratkaisun tekijän ulkopuolisen tahon on mahdollista arvioida, kenelle ja millaista vahinkoa julkisuudesta mahdollisesti katsotaan syntyvän.

Hallinto-oikeuden päätös 25.6.2019 oheistetaan.

LIITE A2, KH 18.11.2019

Asian aiemmissa käsittelyvaiheissa selostetuista julkisuuslain salassa pitoa koskevien säädösten tulkinnasta on korkein hallinto-oikeus antanut niin ikään 25.6.2019 päätöksensä KHO:2019:83, joka on oheismateriaalina.

Oheismateriaali:

- Korkeimman hallinto-oikeuden päätös 2019:83

Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksestä oikeusohjeina ilmenee muun muassa, että asianajajan ja hänen päämiehensä välisen tietojenvaihdon luottamuksellisuudella on merkitystä oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin yleisten toteutumisedellytysten kannalta, tietoja oli pidettävä julkisuuslain 24 §:ssä tarkoitettuina liikesalaisuuksina. Tällaisen oikeudellisen neuvonnan yhteydessä esitetyt selvitykset ja näkemykset kuuluvat asianajajista annetun lain 5 c §:n 1 momentissa tarkoitetun asianajajan salassapitovelvollisuuden piiriin, ellei hänen päämiehensä halua tästä omaksi suojakseen säädetystä velvoitteesta luopua.

Edelleen korkein hallinto-oikeus on päätöksessään todennut, että välimiesmenettelystä annettuun lakiin ei sisälly välimiesmenettelyn tai välitystuomion julkisuuteen liittyviä säännöksiä. Lähtökohtaisesti välimiesmenettelyä ja välitystuomiota koskevat tiedot on siten pidettävä salassa, elleivät menettelyn osapuolet toisin sovi. Edellä lausuttu pätee vastaavasti myös tilanteessa, jossa viranomaisen asiakirjaan sisältyy välimiesmenettelyä tai välitystuomiota koskevia tietoja.

Korkein hallinto-oikeus on vielä päätöksessään vahvistanut sen, että julkisuuslaista tai muustakaan laista ei ilmene perustetta katsoa, että julkistamishon (esimerkiksi valtio tai kunta) kokonaan tai osittain omistamien yhtiöiden liikesalaisuuden ala olisi yhtiön tällaisen omistusrakenteen takia suppeampi kuin muunlaisessa omistuksessa olevien yhtiöiden. Liikesalaisuuden alan ulottuvuuden kannalta ei myöskään ole merkitystä sillä seikalla, että yhtiötä tai sen toimintaa koskevat tiedot ovat tulleet viranomaisen haltuun valvontatoimen yhteydessä.

Vielä korkein hallinto-oikeus on todennut, että kysymys tietopyynnöissä tarkoitettujen asiakirjan julkisuudesta ja salassa pidettävyydestä tulee ratkaistavaksi niiden olosuhteiden valossa, jotka vallitsivat päätöksen antamishetkellä. Arvioitavaksi ei siten myöskään tule se, onko asiakirjan julkisuusasema myöhemmin mahdollisesti muuttunut tuon ajankohdan tilanteeseen verrattuna.

Tietopyynnön kohteena olevat asiakirjat tai niiden liitteet sisältävät tietoja kaupungin oikeudellisen avustajan, asianajajan, kaupunkikonsernille antamasta neuvonnasta. Tämä neuvonta on liittynyt vireillä olleisiin tai myöhemmin mahdollisesti käynnistettäviin oikeudenkäynteihin tai välimiesmenettelyihin.

On erittäin poikkeuksellista, että yritykset tai yhteisöt joutuvat luovuttamaan niiden ja asianajajansa välistä kommunikaatiota tai tämän kommunikaation perusteella yhteisön sisäisesti syntynyttä tietoa edes viranomaisille.

Se seikka, että jokin nimenomainen oikeudellinen menettely on jo päättynyt, kuten oli toukokuuhun 2017 mennessä asianlaita kaupungin ja Neste Oyj:n välisen välimiesmenettelyn osalta, ei merkitse sitä, että kaupunkikonsernilla ei saata olla samaan asiakokonaisuuteen liittyvänä samanaikaisesti vireillä muita oikeudenkäyntejä, viranomaisprosesseja tai välimiesmenettelyjä tai ettei sellaisia saata tulla myöhemmin vireille.

Johonkin jo päättäneeseen oikeudenkäyntiin tai välimiesmenettelyyn liittyvän yhteisön sisäisen päätöksentekoon liittyvän tiedon saattamisesta ulkopuolisten ulottuville saattaa seurata merkittävää vahinkoa yrityksen eduille mahdollisessa myöhemmässä samaan asiakokonaisuuteen liittyvässä muussa oikeudellisessa menettelyssä. Asianajosalaisuuden merkitystä tarkasteltaessa on otettava erikseen huomioon, ettei salassapidon tarve ylipäätään poistu siinä yhteydessä, kun johonkin asiakokonaisuuteen liittyvät oikeudenkäynnit ovat sinänsä päättyneet. Jos julkisyhteisö tai sen konserniin kuuluva yritys joutuu kantamaan huolta siitä, että se viranomaisena joutuu myöhemmin luovuttamaan ulkopuolisille julkisyhteisön tai yrityksen asianajosalaisuuden piiriin kuuluvia tietoja, loukkaa tämä yhteisön oikeutta oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin. Tämä periaate on tullut vahvistettua

puolestaan korkeimman oikeuden ennakkoratkaisussa KKO 2011:19.

Viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetun lain 24 §:n 1 momentin 17-kohdan, eli julkisyhteisön omia intressejä suojaavien salassapitoperusteiden, tarkoituksena on nimenomaisesti varmistaa, että julkisyhteisö ei julkisuusperiaatteen vuoksi joudu olennaisesti huonompaan asemaan kuin yksityiset oikeussubjektit, kun julkisyhteisö toimii yksityistä vastaavassa asemassa.

Julkisyhteisön tai yrityksen hallussa olevat asianajosalaisuuden piirissä olevat tiedot ovat samalla yhteisölle tai yritykselle kuuluvia liike- ja ammattisalaisuuksia, kuten ilmenee välillisesti myös julkisuuslain perusteluista.

Kyseisen asian kaupunginhallituksen käsittelyjen pöytäkirjaote ajalla 19.12.2014 - 27.3.2017 on tämän hetkisen arvion perusteella osittain julkinen ja niiltä osin liikesalaisuutena salassa pidettävä kuin pöytäkirjasta ilmenee välimiesmenettelyn ja välimiestuomion yksityiskohtaisia tietoja, joita kaupunki ei ole aiemmin julkaissut, kuten korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen KHO:2019:83 oikeusohjeista käy ilmi. [REDACTED] luovutetaan päätösote, josta salassapidettävät tiedot peitetään/poistetaan JulKL 24 §:n 1 momentin 17-kohdan nojalla.

Kaupunginhallituksen käsittelypöytäkirjojen liitteinä olleet sellaiset asiakirjat, jotka ovat välimiesmenettelyyn toimitettuja kirjelmiä tai kaupungin asianajajan laatimia päämiehelle osoitettua oikeudellista neuvontaa, ovat salassapidettäviä. Muut liitteinä olevat asiakirjat ovat julkisia tai osittain julkisia, joista kaupungin, kaupunkikonserniin kuuluvan yhtiön tai vastapuolella olevan yhtiön liikesalaisuudet JulKL 24 §:n 1 momentin 17- tai 20-kohdan nojalla peitetään/poistetaan. Salassapidosta tehdään merkintä asiakirjoihin salassa pidettävien kohtien osalta.

Välitystuomio on kaupungin liikesalaisuutena salassa pidettävä korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen KHO:2019:83 oikeusohjeesta ilmenevällä tavalla JulKL 24 §:n 1 momentin 17-kohdan nojalla.

VS. KAUPUNGINJOHTAJA:

Kaupunginhallitus luovuttaa tietopyynnön perusteella kyseisen asian kaupunginhallituksen käsittelyjen pöytäkirjaotteen ajalla 19.12.2014 - 27.3.2017, joka on tämän hetkisen arvion perusteella osittain julkinen ja niiltä osin liikesalaisuutena salassa pidettävä kuin pöytäkirjasta ilmenee välimiesmenettelyn ja välimiestuomion yksityiskohtaisia tietoja, joita kaupunki ei ole aiemmin julkaissut, kuten korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen KHO:2019:83 oikeusohjeista käy ilmi. Salassapidettävät tiedot peitetään/poistetaan JulKL 24 §:n 1 momentin 17-kohdan nojalla.

Kaupunginhallituksen käsittelypöytäkirjojen liitteinä olleet sellaiset asiakirjat, jotka ovat välimiesmenettelyyn toimitettuja kirjelmiä tai kaupungin asianajajan laatimia päämiehelle osoitettuja oikeudellista neuvontaa, ovat salassapidettäviä. Muut liitteinä olevat asiakirjat ovat julkisia tai osittain julkisia, joista

kaupungin, kaupunkikonserniin kuuluvan yhtiön tai vastapuolena olevan yhtiön liikesalaisuudet JulKL 24 §:n 1 momentin 17- tai 20-kohdan nojalla peitetään/poistetaan. Salassapidosta tehdään merkintä asiakirjoihin salassa pidettävien kohtien osalta.

Välitystuomio on kaupungin liikesalaisuutena salassa pidettävä korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen KHO:2019:83 oikeusohjeesta ilmenevällä tavalla JulKL 24 §:n 1 momentin 17-kohdan nojalla, eikä sitä salassapitovelvoitteiden vuoksi luovuteta.

KOKOUSKÄSITTELY:

Merkittiin, että vs. kaupunginjohtaja Riitta Luotio poistui kokouksesta osallisuusjäävinä tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Asian esittelijänä toimi kaupunginhallituksen puheenjohtaja Jan Lindström.

KAUPUNGINHALLITUKSEN PUHEENJOHTAJA:

Kaupunginhallitus luovuttaa tietopyynnön perusteella kyseisen asian kaupunginhallituksen käsittelyjen pöytäkirjaotteen ajalla 19.12.2014 - 27.3.2017, joka on tämän hetkisen arvion perusteella osittain julkinen ja niiltä osin liikesalaisuutena salassa pidettävä kuin pöytäkirjasta ilmenee välimiesmenettelyn ja välimiestuomion yksityiskohtaisia tietoja, joita kaupunki ei ole aiemmin julkaissut, kuten korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen KHO:2019:83 oikeusohjeista käy ilmi. Salassapidettävät tiedot peitetään/poistetaan JulKL 24 §:n 1 momentin 17-kohdan nojalla.

Kaupunginhallituksen käsittelypöytäkirjojen liitteinä olleet sellaiset asiakirjat, jotka ovat välimiesmenettelyyn toimitettuja kirjelmiä tai kaupungin asianajajan laatimia päämiehelle osoitettuja oikeudellista neuvontaa, ovat salassapidettäviä. Muut liitteinä olevat asiakirjat ovat julkisia tai osittain julkisia, joista kaupungin, kaupunkikonserniin kuuluvan yhtiön tai vastapuolena olevan yhtiön liikesalaisuudet JulKL 24 §:n 1 momentin 17- tai 20-kohdan nojalla peitetään/poistetaan. Salassapidosta tehdään merkintä asiakirjoihin salassa pidettävien kohtien osalta.

Välitystuomio on kaupungin liikesalaisuutena salassa pidettävä korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen KHO:2019:83 oikeusohjeesta ilmenevällä tavalla JulKL 24 §:n 1 momentin 17-kohdan nojalla, eikä sitä salassapitovelvoitteiden vuoksi luovuteta.

KAUPUNGINHALLITUS:

Kaupunginhallituksen puheenjohtajan ehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginlakimies Turo Järvinen:

██████ on tyytymättömänä kaupunginhallituksen päätökseen 18.11.2019 § 362 tehnyt 17.12.2019 oikaisuvaatimuksen, joka on liitteenä.

LIITE A4, KH 20.1.2020

Oikaisuvaatimus koskee:

- 1 kaupunginhallituksen päätöksen 27.3.2017 § 118 kumoamista virheellisessä järjestyksessä syntyneenä ja
- 2 kaupunginhallituksen päätöksen 18.11.2019 § 362 kumoamista ja tietojen luovuttamista.

1 Kaupunginhallituksen päätös 27.3.2017 § 118

Kaupunginhallitus on päätöksellään merkinnyt välitystuomion tiedokseen, hyväksynyt välimiesoikeuden kaupungin maksettavaksi tulleet kustannukset ja omat oikeudenkäyntikulunsa sekä päättänyt järjestää informaatiotilaisuuden valtuutetuille kaupunginvaltuuston kokouksen 24.4.2017 yhteydessä.

Oikaisuvaatimuksensa ██████ perustelee, että kyseinen päätös olisi syntynyt virheellisessä järjestyksessä, koska I) kaupungin viranomaisella ei satamalakien kumoamisen johdosta ole toimivaltaa sataman käyttöön liittyvissä maksuissa, II) päätöksentekoon ja neuvotteluihin osallistunut Mikko Rönnholm olisi ollut esteellinen ja III) kaupungin asiamies olisi ollut esteellinen toimimaan asiassa, koska hänen veljensä on sittemmin jäsenenä satamayhtiön hallituksessa.

Välimiesoikeuden ratkaisema riita on perustunut osapuolten väliseen vuonna 1956 laadittuun yksityisoikeudelliseen sopimukseen. Suomen oikeusjärjestelmässä ei ole olemassa säädöksiä sopimusseuraannosta siten, että esimerkiksi liiketoiminnan yhtiöittämisen johdosta sopimus siirtyisi automaattisesti kunnalta yksityiselle oikeushenkilölle, joka on perustettu kyseistä liiketoimintaa varten. Nesteen nimenomaisesti vastustettua sopimuksen siirtämistä satamayhtiölle, oli ja on kaupunki edelleen sopimuksen osapuoli. Sopimuksen osapuolena kaupungilla on ollut toimivalta saattaa sopimusta koskevat erimielisyydet välimiesoikeuden ratkaistavaksi eikä kaupunginhallitus siten ole ylittänyt toimivaltaansa.

Fortum Oyj on vuonna 2005 jakautunut erillisiksi yhtiöiksi Neste Oil Oyj:ksi ja Fortum Oyj:ksi. Rönnholmin palvelussuhde kehitysjohtajana Fortumiin vuosia ennen Neste Oil Oyj:n / Neste Oyj:n kanssa alkanutta sopimusriitaa ei ole aiheuttanut palvelussuhdejäävyyttä eikä myöskään niin sanottua yleislausekejäävyyttä asian käsittelyyn osallistumiseen kaupungin puolella.

Palvelussuhdejääviys edellyttäisi palvelussuhdetta eli lähinnä työsuhdetta asianosaiseen, joka sopimusriita-asiassa oli Neste Oil Oyj.

Yleislausekejäävi tarkoittaa, että luottamus henkilön puolueettomuuteen

muusta erityisestä syystä vaarantuisi. Tämän esteellisyysperusteen soveltaminen edellyttää, että olisi olemassa ulkopuolisen havaittava syy puolueettomuuden vaarantumiseen ja syyn puolueettomuuden vaarantumiseen on oltava suunnilleen samanasteista kuin erikseen säädetyissä esteellisyysperusteissa.

Kunnallishallintoa koskevasta esteellisyydestä säädetään kuntalain 97 §:ssä, jossa viitataan edelleen hallintolain 27 - 30 §:ssä esteellisyydestä säädettyyn. Hallintolaissa ei ole säännöksiä avustajan ja asiamiehen esteellisyydestä (mm. Esteellisyys hallinnossa, Kuusikko, Kirsi: 2018, sivu 642), joten asianajaja Matti Manneria ei voida pitää esteellisenä toimimaan Naantalin kaupungin asiamiehenä eikä oikeudellisena avustajana.

Juha Manner on valittu Naantalin Satama Oy:n hallituksen jäseneksi yhtiön yhtiökokouksessa 19.6.2017 ja hän on osallistunut yhtiön hallituksen työskentelyyn ensimmäisen kerran hallituksen järjestäytymiskokouksessa 20.6.2017, joten ajallisestikaan väite ei voi tulla kyseeseen kaupunginhallituksen 27.3.2017 tekemän päätöksen osalta.

Muiltakaan osin päätöstä 27.3.2017 § 118, jolla kaupunginhallitus on merkinnyt välitystuomion tiedokseen, hyväksynyt välimiesoikeuden kaupungin maksettavaksi tulleet kustannukset ja omat oikeudenkäyntikulunsa sekä päättänyt järjestää informaatiotilaisuuden valtuutetuille kaupunginvaltuuston kokouksen 24.4.2017 yhteydessä, ei voida pitää epätarkoituksenmukaisena eikä lainvastaisena. Kaupunginhallitus ei ole päätöksellä ylittänyt toimivaltaansa eikä päätös ole syntynyt virheellisessä järjestyksessä.

2

Kaupunginhallituksen päätös 18.11.2019 § 362

Korkein hallinto-oikeus on päätöksessään KHO: 2019:83 todennut, että välimiesmenettelystä annettuun lakiin ei sisälly välimiesmenettelyn tai välitystuomion julkisuuteen liittyviä säännöksiä, joka tarkoittaa, että lähtökohtaisesti välimiesmenettelyä ja välitystuomiota koskevat tiedot on siten pidettävä salassa, elleivät menettelyn osapuolet toisin sovi. Edellä lausuttu pätee vastaavasti myös tilanteessa, jossa viranomaisen asiakirjaan sisältyy välimiesmenettelyä tai välitystuomiota koskevia tietoja.

Korkein hallinto-oikeus on vielä päätöksessään vahvistanut sen, että julkisuuslaista tai muustakaan laista ei ilmene perustetta katsoa, että julkistamiseen (esimerkiksi valtio tai kunta) kokonaan tai osittain omistamien yhtiöiden liikesalaisuuden ala olisi yhtiön tällaisen omistusrakenteen takia suppeampi kuin muunlaisessa omistuksessa olevien yhtiöiden.

Viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetun lain 24 §:n 1 momentin 17-kohdan, eli julkisyhteisön omia intressejä suojaavien salassapitoperusteiden tarkoituksena on nimenomaisesti varmistaa, että julkisyhteisö ei julkisuusperiaatteen vuoksi joudu olennaisesti huonompaan asemaan kuin yksityiset oikeussubjektit, kun julkisyhteisö toimii yksityistä vastaavassa asemassa.

Kaupunginhallitus päätti 18.11.2019 § 362 luovuttaa tietopyynnön perusteella kyseisen asian kaupunginhallituksen käsittelyjen pöytäkirjaotteen ajalla 19.12.2014 - 27.3.2017, joka on tämän hetkisen arvion perusteella

osittain julkinen sekä niiltä osin liikesalaisuutena salassa pidettävä kuin pöytäkirjasta ilmenee välimiesmenettelyn ja välimiestuomion yksityiskohtaisia tietoja, joita kaupunki ei ole aiemmin julkaissut, kuten korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen KHO:2019:83 oikeusohjeista käy ilmi. Salassapidettävät tiedot peitetään/poistetaan JulKL 24 §:n 1 momentin 17-kohdan nojalla.

Kaupunginhallitus totesi edelleen, että käsittelypöytäkirjojen liitteinä olleet sellaiset asiakirjat, jotka ovat välimiesmenettelyyn toimitettuja kirjelmiä tai kaupungin asianajajan laatimia päämiehelle osoitettuja oikeudellista neuvontaa, ovat salassapidettäviä. Muut liitteinä olevat asiakirjat ovat julkisia tai osittain julkisia, joista kaupungin, kaupunkikonserniin kuuluvan yhtiön tai vastapuolena olevan yhtiön liikesalaisuudet JulKL 24 §:n 1 momentin 17- tai 20-kohdan nojalla peitetään/poistetaan. Salassapidosta tehdään merkintä asiakirjoihin salassa pidettävien kohtien osalta.

Asiakirjat on yllä olevan mukaisesti toimitettu [REDACTED]. Kaupunginhallituksen päätös 18.11.2019 § 362 ei siten ole kunta-, hallinto- eikä viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetun lain vastainen eikä muutoinkaan epätarkoituksenmukainen.

KAUPUNGINJOHTAJA:

Kaupunginhallitus päättää yllä esitetyin perustein, että

[REDACTED] oikaisuvaatimukset kaupunginhallituksen päätöksistä 27.3.2017 § 118 ja 18.11.2019 § 362 hylätään ja

– kyseiset päätökset pysytetään voimassa.

KOKOUSKÄSITTELY:

Merkittiin, että hallintojohtaja Riitta Luotio poistui kokouksesta osallisuusjäävinä tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Pöytäkirjanpitäjänä tämän asian osalta toimi kaupunginjohtaja Jouni Mutanen.

KAUPUNGINHALLITUS:

Kaupunginjohtajan ehdotus hyväksyttiin.